

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drwęca“ wychodzi 5 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. s. o. p. w Nowemiście.

Adres telegr. „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek, dnia 9 czerwca 1927.

Nr. 68

To i owo.

Niemcy siedząc na dwóch krzesłach przekonali się, że to bardzo niewygodnie — nasi warszawscy sanatorzy chcą razem z żydami przysiąść na jednym krześle, też się przekonają, że to brzydki interes.

Siedzenie na dwóch krzesłach, to może być czasami i bardzo wygodne i korzystne, ale czasami bardzo przykre i niebezpieczne. Tego doświadczają obecnie na sobie Niemcy. Oni właśnie to byli aż dotąd w takim położeniu siedzącego na dwóch krzesłach. Jedno ich krzesło, to Liga Narodów — ba nawet Rada Ligi Narodów, do której z wielką okazałości zostali przyjęci i gdzie im ekazywano dużo — bardzo dużo niezależnych względów, mieli stąd dużo korzyści, jakie płyną poszczególnym państwom z przynależnością do Ligi Narodów, a raczej wybrańców z pośród nich, to jest tym, którzy stanowią Radę Ligi, a więc zajmują w Lidze Narodów czołowe stanowisko. Ta przynależność do Rady Ligi Narodów jednak nie przeszkadzała im bynajmniej w serdecznym, a bardzo pożądanym brataniu się z bolszewikami, z naturalnymi wrogami Ligi Narodów. I z tego bliskiego stosunku do bolszewii nie mieli dla siebie dobrać korzyści.

Mając bowiem sami w Lidze Narodów zabezpieczony pokój od Anglii i Francji, mogli równocześnie uprawiać razem z bolszewikami swe zamiary odwetowe względem Polski — a równocześnie podtrzymywać u bolszewików knowania przeciw Anglii. Oj, wygodne i bardzo dogodne było dla nich to siedzenie na dwóch krzesłach. Z jednej i drugiej strony korzyści — tu zrywanie owoców pokoju, tam przygotowanie siebie i swego przyjaciela do wojny odwetowej. Ale przecież obecnie okazało się, że to siedzenie na dwóch krzesłach może być czasami i niewygodne i niebezpieczne. Otóż w ostatnim czasie Anglija na dobre zabrała się do bolszewików do skóry — wyrzuciła ich przedstawicielstwo z kraju i wypowiedziała im wojnę gospodarczą. A pod względem gospodarczym, to bolszewicy bardzo są wrażliwi — tam to bowiem ich pięta achillesowa. A nic by jeszcze w tem dla Niemiec nie było niebezpiecznego, gdyby tylko sama Anglija stanęła przeciw bolszewikom, ale na nieszczęście Niemców, za Angliją stoi Francja, Włochy, ba wszystkie państwa europejskie nawet Litwa także. I teraz Niemcy jakoś djabeł głupie mają miny i nie wiedzą, co ze sobą począć. Cała Europa, nawet Ameryka przeciw bolszewikom — a tylko sami jedni Niemcy po ich stronie. Niemcom nie bardzo to z tem wygodnie — bo przecież ta akcja przeciw bolszewikom zarazem i przeciw nim, jako ich przyjacielom. A bolszewicy, którzy już nie mają żadnego innego — prócz Niemców — przyjaciela — trzymają się Niemców jak pijany płot, jako jedyną deskę ratunku. Przecież wyrzuceni z Anglii przedstawiciele sowieccy z wielkim impetem ogłaszają, że przenoszą się do Niemiec — a Niemcy nie bardzo im tym razem radzi — bo ich i wstyd tej przyjaźni jako z takimi, z którymi cały świat zerwał. Ale coż mają począć? Tego blamażu i wstydu i kłopotu, którego sobie narobili ze swymi braćmi bolszewickimi Niemcy, życzymy im z całego serca. Raz przecież się przekonali, jak niebezpiecznie czasami siedzieć na dwóch krzesłach.

W analogicznej pozycji, jaką mieli Niemcy, znajdują się nasi sanatorzy w warszawskiej radzie miejskiej. Liczba krzesel wynosi 120. Narodowe stronnictwo posiada 47 z N. P. R. nawet 49. Sanatorzy tylko 16, ale są oni językiem u wagi — pomiędzy prawicą narodową — a lewicą, którą stanowią żydzi i socjaliści. Gdyby się złączyli z prawicą narodową — jak to przecież chyba należy — być z kim ma się łączyć Polak, jeżeli nie z Polakiem — to byłoby w radzie miejskiej Warszawy odrazu większość Polska.

Oni jednak wolą już nie tylko socjalistę, ale nawet tyda — niż swego brata Polaka — co znaczy, że wolą razem z żydami zarządzać Warszawą, stolicą i sercem Polski — niż ze swymi własnymi rodakami. Bo oto, co pisze w organie sanacji moralnej, w „Głosie Prawdy“ P. W. Stępczyński.

„Ponieważ niemi nie może zaprzeczyć faktu istnienia w stolicy żydów a w radzie miejskiej 27 radnych

żydowskich, przeto rozum polityczny wymaga udzielenia im sprawiedliwej reprezentacji w magistracie.

W ten sposób zarysowuje się platforma porozumienia socjalistów, przedstawicieli naszej listy (tj. nr. 25) i Żydów, rozporządzających łącznie znaczną większością w radzie.

W tym zespole musi nastąpić porozumienie co do obsady prezydijów, rady i magistratu oraz listeli ławników“.

Równocześnie donosi ten sam organ senacyjny, dla czego grupa sanatorska radnych nie chce iść razem z polską prawicą narodową — bo powiada — w tejże rządzą endecy.

„A wszystko, co jest w Polsce zarazone duchem endecji, winno być otoczone kordonem sanitarnym i osepowane od reszty społeczeństwa, w imię konieczności bronięcia go przed zwyrodnieniem moralnym“.

My tam do Endecji ani żadnej innej partji nie należymy, ale wiemy przecież, że w Endecji to sami

Polacy i nie najgorsi — a mimo to sanatorzy pragną się od Klubu narodowego, w którym znajdują się Endecy, jak najdalej odseparować, jak od czegoś zapowietrzonego, a przysiąć do żydów — wrogów Ojczyzny, i z nimi razem przy jednym stole uprawiać rządy stolicy państwa Polskiego. Tylko tak dalej panowie sanatorzy! Kogo Pan Bóg chce ukarać, to wpierv mu rozum odbierze. I z wami chyba tak jest. Bo przecież tego żadan, choć odrobiakę poczucia narodowego posiadający Polak, nie ścierpi, aby rządami w stolicy naszej dzielone się z żydami, a tymi, którzy do tego dopuszczają, wzgardzi jako zaprzętaami najżywniejszych interesów narodowych i od nich się odseparuje jak najdalej jako przed zwyrodnieniem moralnym. A więc, siadźcie sobie razem z żydami na jednym krześle — kiedy chcecie. Przekonacie się jednak, że to brzydki, a dla was bardzo szkodliwy, interes!

Straszny wybuch prochowni pod Krakowem.

Eksplorzja 40.000 kg. prochu i 6000 kwasu pikrynowego. — Setki ofiar. — Olbrzymie straty materialne.

Kraków, 6. 6. W niedziele o godz. 11,20 rano na farsie Witkowice w odległości 5-6 km. od Krakowa nastąpił wybuch prochowni. Detonacja była tak silna, iż w niektórych domach w Krakowie zawalily się sufity (m. in. w oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego). W ogromnej ilości budynków powalalywaly szyby wraz z futrynami. Zniszczony został cały szereg wielkich szyb wystawowych. W kościołach krakowskich, w których odbywały się właśnie nabożeństwa, nastąpiła panika, gdyż rozeszła się pogłoska o trzęsieniu ziemi. Na miejscu wypadku natychmiast rozpoczęto akcję ratunkową. Rannych zwożono samochodami zmobilizowanymi na ulicach Krakowa. Na drodze do miejsca katastrofy t. j. do farsy Witkowice niema prawie ani jednego nieszkozonego budynku, dachy domów są pozrywane, mury gdziegdzie zawalone. Ludność przyległych gmin podmiejskich schroniła się wraz z dobytkiem w pierwszej chwili na pola, obawiając się dalszych wybuchów. Baraki przeciwgrzeźliczne i Miejskie Zakłady Sanitarne zostały częściowo zawalone. Najwięcej ucierpiał Zakład dla sierot w Witkowicach oraz dwór p. Baszczyńskiego.

Komunikat oficjalny podaje, że katastrofa uległy dwa magazyny zawierające amunicję saperką, proch bezdymny i kwas pikrynowy w beczkach. Oba te magazyny oddalone były od siebie o 20 metrów i przedzielone oraz otoczone wałem ziemnym wysokości 6 metrów. Temu też zawdzięczać należy, że siła wybuchu nie spowodowała jeszcze większych szkód. Stwierdzono, że zginął na miejscu wartownik a kilku żołnierzy odniosło rany. Według opinii fachowców wybuch nastąpił z powodu silnych upałów jakie miały miejsce w ostatnich dniach i które spowodowały pewne procesy chemiczne w zgromadzonych środkach wybuchowych.

Na miejsce katastrofy udali się niezwłocznie przedstawiciele władz z wojewodą Darowskim na czele. Specjalna drużyna inżynierska przystąpiła natychmiast do zracowania szkód. Wieczorem odbyła się w wo-

jawództwie krakowskim konferencja prasowa, na której wojewoda Darowski udzielił przedstawicielom prasy szczegółowych informacji o wybuchu w Witkowicach.

Rannych zostało 486 osób z czego 130 pozostało w opiece domowej, zaś 356 umieszczono w szpitalach krakowskich. Ciężko rannych jest 35 osób. Zabity został 1 żołnierz. Wszystkie osoby są przeważnie ranne w szczy odłamkami szkła.

Straty materialne w gminach podmiejskich przedstawiają się według tymczasowych obliczeń w sumie 1.270.000, w Krakowie zaś, przeważnie w rozbitych szybach około miliona zł.

Nadzwyczajne zebranie Rady Ministrów w związku z katastrofą pod Krakowem.

Warszawa, 6. 6. W niedzielę o godz. 7 wieczorem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów w związku z katastrofą w Krakowie. Postanowiono wyasygnować 500 000 zł dla dotkniętych katastrofą. O godz. 23,50 wicepremier Bartel odjechał do Krakowa.

Przyjazd wicepremiera do Krakowa.

Kraków, 6. 6. Natychmiast po przybyciu do Krakowa wicepremier Bartel udał się wraz z przedstawicielami władz na miejsce katastrofy, gdzie oglądał szczególnie zniszczone budynki włościńskie, zakład dla sierot, szpital miejski i dwór p. Baszczyńskiego. Wicepremier zapewnił mieszkańców dotkniętych katastrofą o pomocy państwa, że władze pospieszą im z wydatną pomocą i wynagrodzą szkody.

Po zwiedzeniu terenów katastrofy wicepremier powrócił do miasta. O godz. 11 tej odbyła się w województwie pod przewodnictwem wicepremiera konferencja dotycząca dalszej pomocy dla poszkodowanych. Ustalono, że należy najpierw zająć się sprawą domów włościńskich oraz odbudować zakład dla sierot w Witkowicach.

Rząd a Konkordat.

Warszawa, 3. 6. W najbliższych dniach będą wznowione rokowania między przedstawicielem Rządu, przewodniczącym komisji stałej do spraw konkordatu ministrem Debruckim, a przewodniczącym komisji papieskiej ks. biskupem Przeździeckim w sprawie ostatecznego załatwienia kwestyj, związanych z wykonywaniem konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą.

Warszawa, 3. 6. Dzisiejsza „Gazeta Warszawska Poranna“ nawiązując do powyższej depeszy, pisze, że rządowi niektóre osoby, zajmujące wyższe stanowiska w hierarchji kościelnej, są niewygodne i dlatego utrudniają się wykonanie konkordatu.

Ponoż w pierwszym rzędzie chodzi o ks. biskupa Łosińskiego z Kielc.

Resztę członków „Straży Narodowej“ zwolniono.

Warszawa, 3. 6. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, sędzia śledczy uwzględnił skargę obrońcy aresztowanych członków „Straży Narodowej“ i zwolnił wczoraj z aresztu pozostałych 4 aresztowanych z kpt. Polońskim na czele. Kapitan Poloński zwolniony jest za kaucją 1,000 zł, pozostałych zaś 3 aresztowanych wypuszczono na wolność po podpisaniu zobowiązania, iż

nie wydadzą się z Warszawy.

Warszawa, 3. 6. Prokurator zajął stanowisko sprzeczne z decyzją sędziego śledczego Jasińskiego, który zwolnił wczoraj z aresztu pozostałych czterech członków „Straży Narodowej“. W związku z tem, sprawa zwolnienia oskarżonych rozpatrywana będzie w dniu dzisiejszym przez Sąd Okręgowy.

